

Belastingdienst Apeldoorn

Vorm geven aan maatschappelijke vragen

De bouwwereld maakt het liefst datgene wat al eerder gebouwd is, zo heeft architect Robert Alewijnse ervaren. “Dan vraagt het vasthoudendheid om een nieuw concept gerealiseerd te krijgen. Maar de aanhouder wint.”

Als groen in een ontwerp niet meer dan een extra toevoeging is zonder een speciale functie, sneuvelt het als eerste zodra zich ook maar een glimp van een budgetprobleem voordoet. Is het groen echter een wezenlijk onderdeel van het ontwerp met een duidelijke gebruikswaarde, dan liggen de zaken opeens heel anders. Knappe jongen die deze functie dan nog uit het ontwerp weet te krijgen.

Dit is de stellige overtuiging van Robert Alewijnse, die negen jaar geleden samen met collega Chris de Weijer het Delftse architectenbureau DP6 oprichtte. Inmiddels is het bureau uitgegroeid tot een onderneming met in totaal een kleine dertig medewerkers. Hoewel verdere groei er nog steeds in zit, wil het tweetal dit niet. “We vinden het mooi zo.”

Geluidswalbioscoop

Niet iedereen zal bij het horen van de naam DP6 direct een *aha-erlebnis* hebben. Toch is het bureau bekender dan menigeen denkt. Wie bijvoorbeeld wel eens over de snelweg A12 tussen Utrecht en Arnhem rijdt, komt ter hoogte van de afslag Ede-Wageningen DP6 tegen als ontwerper van de gigantische als geluidswal verklede bioscoop – of

Robert Alewijnse

Meervoudig ruimtegebruik

Ontwerp voor nieuwe brede vmbo-school LjC² in Haarlem

andersom, dat mag ook: de als bioscoop verklede geluidswal. Mét groen (lees: gras-)dak, om de toepassing van meervoudig ruimtegebruik op deze plek nog maar eens extra te onderstrepen. De Edese bioscoop annex geluidswal was een van de eerste grote opdrachten van DP6. Het was tevens een van de eerste klussen waarin DP6 vorm gaf aan meervoudig ruimtegebruik. Door de hoge eisen die worden gesteld aan de geluiddichtheid van de bioscoopzalen, konden deze met gemak dienst doen als geluidsscherm, zo was de gedachte. En zo geschiedde ook. Onder de zalen ligt een centrale hal uitgehold in de geluidswal. Trappen

De groene dijk met daarin de kenmerkende rode dozen is overigens nog steeds in ontwikkeling. Momenteel wordt het uitgebreid met een evenementenhal en een parkeergarage, eveneens ondergebracht in de geluidswal. Een flink stuk is al afgegraven. Alewijnse: “We hebben in die tien jaar veel ervaring met dit soort concepten opgedaan. Eerst maakten we bijvoorbeeld een fout met het inzaaien van het gras. Dat moet precies op het juiste moment in het groeiseizoen gebeuren, omdat het gras dan de juiste stevigheid geeft aan het totale grondpakket. Doe je dat niet, dan spoelt de grond weg.”

‘Om te kunnen inspelen op de vragen moeten we ervaring opdoen met duurzame technieken’

en zwevende vloeren en de naar binnen stekende bioscoopzalen bepalen hier de sfeer. In de aansluiting van het gebouw op de geluidswal, is onder het grasdak een spectaculaire multifunctionele ruimte ontstaan.

Vragen

DP6 beschouwt het als een van zijn opdrachten om, zoals Alewijnse zegt, invulling en letterlijk vorm te geven aan maatschappelijke vragen. “Vaak, en zeker de laatste tijd, zie je dat die vraag ligt op het gebied van meervoudig ruimtegebruik. Zoals in het geval van Ede. Maar het kan ook gaan om de integratie van nieuwbouw met een nabij gelegen ecologische zone, zoals in de ecologische wijk Wijnbergen in Doetinchem. Daar hebben we de woningen voor een deel laten verzinken in de grond. Of om een school met een of meer gebruiksdaken, om nog maar een voorbeeld te geven.”

Lees verder op de volgende pagina

Leven_{op} DAKEN

Onderzoeksproject Floriade 2002

De nieuwe ecologische wijk Wijnbergen in Doetinchem

Volgens Alewijnse leidt iedere vraag bijna als vanzelf tot een nieuwe vorm van architectuur. “We vertrekken altijd vanuit de vraag van de opdrachtgever. Denk bijvoorbeeld aan een school met een nieuw onderwijsconcept die daar iets van wil terug zien in de vorm van het schoolgebouw. Zo komen we tot steeds weer iets nieuws.”

Dé vraag van vandaag de dag betreft duurzaam bouwen, geeft de Delftse architect aan. “En daar zijn we nog lang niet uit, al denken sommigen misschien van wel. Maar ik denk dat we een hoop antwoorden nog steeds niet gevonden hebben.”

Daarom is DP6 nog steeds druk aan het zoeken. Zo heeft het bureau een onderzoeksproject ontworpen voor de Floriade van

2002, waarbij binnen één en hetzelfde gebouw werd geëxperimenteerd met verticale tuinen, verschillende daken met bomen, water en speelvelden, windenergie en een diversiteit van gelaagdheid waardoor het verschil tussen grond en dak bijna als vanzelf verdween. “De ervaringen

die we in dit soort projecten opdoen kunnen we goed gebruiken in onze contacten met onze opdrachtgevers. Want die denken bijvoorbeeld nog vaak dat een speelplein of -veld op een dak onhaalbaar is vanwege het valgevaar. Wij kunnen dan laten zien hoe het wél kan zónder gevaar.” Ondanks dit alles profileert DP6 zich niet als een duurzaam, laat staan als een ecologisch architectenbureau. “Eenvoudigweg omdat we dat ook niet alleen maar zijn. We willen alleen goed kunnen inspelen op de vele vragen die ons bereiken. En om dat te kunnen doen moeten we ervaring opdoen met duurzame technieken.”

Antwoorden

Duurzaam bouwen en inspelen op maatschappelijke vragen is geen sinecure. Dat heeft DP6 onlangs weer eens ervaren toen het door dit bureau ontworpen nieuwe kantoor van de Belastingdienst in Apeldoorn werd gebouwd. Dit werkelijk prachtige en uiterst duurzame complex heeft onder meer een waterdak voor zowel het bufferen van regenwater als de beheersing van het klimaat binnen het gebouw. Het gebouw is voorzien van ‘saturnusringen’ en transparante lamellen die dienen als zonwering zónder het uitzicht vanuit het gebouw over de Veluwe te belemmeren.

“Deze lamellen moesten speciaal ontworpen worden omdat ze nog niet bestonden”, aldus Alewijnse. Maar wie kan dat? Wie levert de input voor de juiste specificaties? Niet de bouwwereld zelf, vertelt de architect, omdat die bij voorkeur steeds weer datgene maakt wat al eerder is gebouwd en liefst met materialen die al eerder zijn gebruikt. Anders gezegd: datgene waarmee al ervaring is opgedaan. De wetenschap biedt ook al geen uitkomst omdat die – volgens Alewijnse helaas – over te weinig praktische kennis beschikt. “Dus werken we in dit soort gevallen liever met een innovatieve private partij samen dan met bijvoorbeeld de TU Delft of faculteiten van andere universiteiten. Antwoorden op ingewikkelde technische vragen moet je toch vooral zoeken in de bouwpraktijk zelf. Dat vraagt alleen om nogal wat vasthoudendheid. Wat dat betreft is de bouw niet bepaald een vooruitstrevende sector.” *L*

‘Antwoorden op ingewikkelde technische vragen moeten komen uit de bouwpraktijk zelf’